

روزه داری در شرایط خاص

در شرایط بارداری، شیردهی و بیماری هایی مانند دیابت، فشارخون، روده تحریک پذیر، یبوست، زخم های گوارشی، اختلالات کلیوی، اختلالات غده تیروئید، بیماری های اعصاب و روان، قلبی-عروقی و تنفسی، بیماران بایستی پیش از اقدام به روزه داری، با پزشک معالج خود در خصوص اقدام به روزه داری مشورت نماید.

بیماران نباید بدون مشورت با داروساز یا پزشک معالج خود، اقدام به قطع دارو، تغییر یا کاهش دوز مصرفی و یا تغییر زمان مصرف آن نمایند.

نکات حائز اهمیت در روزه داری

در تمام موارد ذیل ابتدا مشورت با پزشک معالج مشورت شود.

- صرف بسیاری از داروها را می توان پس از مشورت با پزشک به زمان سحری یا افطار منتقل نمود.
- در صورت داشتن شرایط روزه داری پس از تایید پزشک، در مورد نحوه مصرف دارو و رژیم غذایی مناسب در ماه مبارک رمضان، با پزشک و داروساز مشورت نمایید.
- مطالعات روی داروهای ضد فشارخون نشان می دهد که روزه داری تاثیر خاصی بر اثربخشی این داروها ندارد. گاهی برای جلوگیری از کاهش آب بدن، پزشک اقدام به کاهش دوز داروهای مدر (ادرار آور) در بیماران روزه دار نماید.

- برخی از داروهای ضدالتهاب این قابلیت را دارند که دو بار در طول روز مصرف شوند. مصرف این گونه داروها را می توان با مشورت پزشک و داروساز به افطار و سحر ماکول نمود.
- پزشک، جهت درمان عفونت در بیمار روزه دار، میتواند اقدام به تجویز آنتی بیوتیک هایی نماید که یک یا دو بار در روز مصرف شوند.
- بیماران مبتلا به صرع، که در خطر تغییر دوز دارو در روزه داری می باشند و با قطع دارو دچار بازگشت حملات تشنجی میشوند، مشاوره دقیق با پزشک معالج انجام دهند.
- بیماران مبتلا به آسم که با قطع داروهای استنشاقی و افشانه های نفسی دچار حملات آسمی می شوند، باید مشاوره دقیق با پزشک معالج انجام دهند.
- بیماران مبتلا به میگرن باید همیشه وعده سحری مصرف کنند. کم آب شدن بدن در ساعات عصر و دوری از شرایط گرمایی در طول روز را مدنظر داشته باشند.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
معاونت غذا و دارو

مدیریت نظارت و پایش مصرف فرآورده های سلامت

توصیه های دارویی در

ماه مبارک رمضان

رمضان ۱۴۰۳

برای دیدن تمام موارد آموزشی
معاونت غذا و دارو اسکن کنید

دیابت و روزه داری

بیماران مبتلا به دیابت باید به طور کامل بررسی شوند و در صورت صلاحدید پزشک امکان روزه داری وجود دارد. تغییر خودسرانه دوز دارو و رژیم غذایی در بیماران دیابتی (به خصوص در بیماران مصرف کننده انسولین) بسیار خطرناک است. بنابراین تغییر رژیم غذایی و دارویی مختص هر بیمار قبل از شروع ماه مبارک تعیین گردد.

بیماران و خانواده فرد مبتلا به دیابت باید در مورد خطرات احتمالی تهدید کننده بیمار در ایام روزه داری شامل علائم افزایش و کاهش قند خون، تواتر اندازه گیری قند خون، تنظیم وعده های غذایی، فعالیت بدنی و مصرف داروها در ماه مبارک رمضان آموزش لازم را دریافت کنند. علاوه بر این، روش درمان و اقدامات لازم در صورت بروز مشکل باید به همراه بیمار آموزش داده شود.

داروهای ضدبارداری ترکیبی

استفاده از داروهای ضدبارداری ترکیبی مانند LD در بانوان فقط می بایست طبق دستور پزشک معالج باشد و خودسرانه جهت قطع خونریزی دوران قاعدگی و به منظور کامل کردن روزه در ماه رمضان، نباید مصرف شود.

مصرف داروهای ضدبارداری ترکیبی برای به تاخیر انداختن دوران قاعدگی تبعات خطرناکی مانند اختلالات انعقادی و ایجاد لخته خون در عروق اندام های تحتانی و حتی عروق مغزی به دنبال خواهد داشت.

عوارض مصرف داروهای ضد بارداری با کاهش مصرف مایعات در روزه داری ممکن است تشدید شود.

این هشدار برای بانوان بالای ۳۵ سال، دارای اضافه وزن، سابقه ترومبوز و سیگاری بسیار جدی تر و با اهمیت تر است.